

Freelancerpalkkiot 2006 ostajakysely

Kokonaisvastaajamäärä: 86

YLEISTÄ

1. Sovin freelancerin kanssa toimeksiannoista useimmin

Kysymykseen vastanneet: 85 (ka: 1,8)

(1.1) Suullisesti		45,9%	39
(1.2) Sähköpostilla		44,7%	38
(1.3) Kirjallisesti		0%	0
(1.4) Lehtitalon sopimuksella toistuvista avustajatehtävistä		3,5%	3
(1.5) Vakiintuneet toimitusehdot, joten ei sovita erityisesti, freelancer lähettää vain laskun		5,9%	5

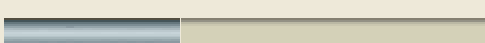
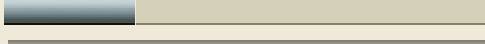
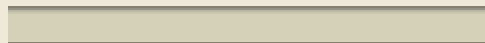
2. Jos lehdessänne käytetään sopimusta toistuvista avustajatehtävistä tai muita yleisiä avustusehtoja, onko sopimuksen allekirjoittaminen edellytys yhteistyön jatkumiselle?

Kysymykseen vastanneet: 70 (ka: 1,7)

(2.1) Kyllä		30%	21
(2.2) Ei		70%	49

3. Maksettavan palkkion määrään vaikuttavat tekijät (kolme keskeisintä)

Kysymykseen vastanneet: 85 (ka: 4,1)

(3.1) Työhön käytetty aika		55,3%	47
(3.2) Merkki-/liuska-/kuvamäärä		51,8%	44
(3.3) Työn laatu		68,2%	58
(3.4) Tekijänoikeuden luovutuksen laajuus		10,6%	9
(3.5) Työn myyvyys /työn arvo lehdelle		36,5%	31
(3.6) Työn vastaaminen tilattua		24,7%	21
(3.7) Freelancerin luotettavuus, aikataulussa pysyminen		28,2%	24
(3.8) Freelancerin kokemus		10,6%	9
(3.9) Freelancer on on lehden vakituinen avustaja		27,1%	23
(3.10) Freelancerin koulutustaso		0%	0
(3.11) Freelancerin toimintamuoto (ammattinharjoittaja, toiminimi, henkilöyhtiö, oy)		0%	0
(3.12) Muu, mikä		2,4%	2

Kysymys [3.12] (Maksettavan palkkion määrään vaikuttavat tekijät (kolme keskeisintä). Muu, mikä)

1. erikoisosaaminen (-6184306)
2. kohderyhmän, lukijan tuntemus ja siihen sopivat näkökulmat (-6235761)
3. ymmärtää lehden luonteen ja tarpeet (-6412955)
4. työn vaikeus, aihe (-6446627)

4. Onko lehdessänne käytössä hinnasto, jonka perusteella palkkiot määritellään?

Kysymykseen vastanneet: 84 (ka: 1,5)

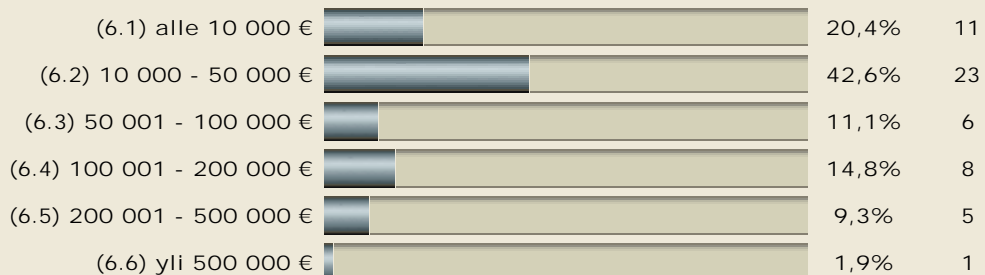
5. Onko lehdellänne ns. free-budjetti eli raami, jonka puitteissa free-työtä voidaan ostaa?

Kysymykseen vastanneet: 83 (ka: 1,3)

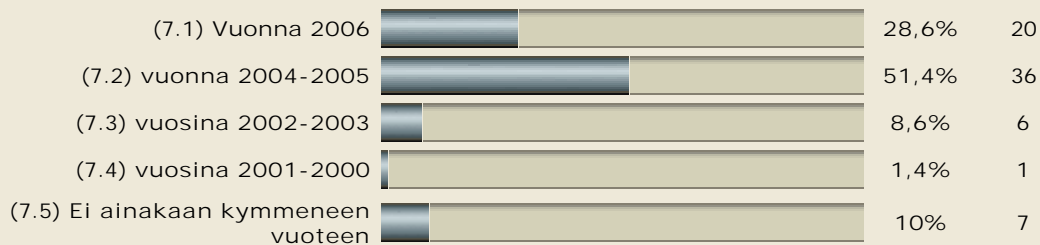
6. Jos vastasitte edellä, että lehdellänne on free-budjetti, mikä on sen suuruus tänä vuonna?

Kysymykseen vastanneet: 54 (ka: 2,6)

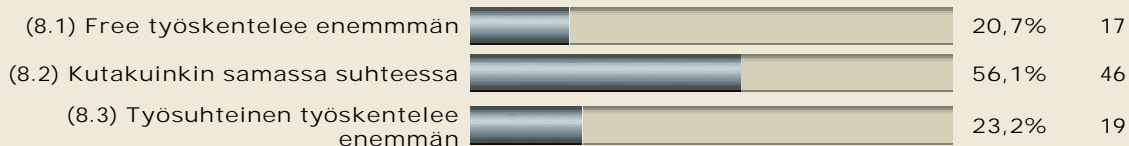
7. Koska free-palkkioita on viimeksi järjestelmällisesti korotettu?

Kysymykseen vastanneet: 70 (ka: 2,1)

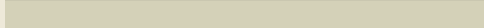
8. Arvionne freen palkkioista ja työmäärästä suhteessa työsuhteisen palkkaan ja työmäärään?

Kysymykseen vastanneet: 82 (ka: 2)

9. Mielipiteenne Suomen Journalistiliiton vuosittain antamasta free-suositushinnastosta?

Kysymykseen vastanneet: 79 (ka: 2,4)

(9.1) Oikean tasoinen ja myös käytännössä noudatetaan		17,7%	14
(9.2) Oikean tasoinen, mutta ei yleensä noudateta		27,8%	22
(9.3) Suositukset ovat liian korkeat		54,4%	43
(9.4) Suositukset ovat liian matalat		0%	0

10. Vapaamuotoiset kommentitne SJL:lle, SARV:lle ja Suomen freelance-journalisteille (Ruusuja, risuja, rakentavia ehdotuksia?)

1. Alma Media Lehdentekijöillä on siis useita lehtiä, ja käytäntö ja palkkatasokin vaihtelee hieman lehtien, niiden vaatavuusasteen, budjetin ym mukaan. Ihan eksakteja vastauksia on siksi hieman vaikea antaa. (-6181162)
2. Sähköposti- ja digikuva-aikakaudella seurat/yhdistykset toimittavat paljon itse materiaalia, josta ei makseta korvauksia. Avustajien tarve on vähentynyt selvästi. Meillä on palkattu vakituisia henkilöitä töihin ja luovuttu varsinaisten free-toimittajien käytöstä. Meillä suurin osa avustajista on alan harrastelijajia, jotka tiedottavat muutenkin paljon. Korvaukset ovat pieniä. Jos pitäisi paikallislehdessä maksaa taksahinnat, avustajia ei voisi käyttää yhtään. (-6181372)
3. Suositukset sopivat mielestäni paremmin aikakauslehtialalle kuin maakuntalehtiin. Ostamani aineisto on yleensä paikan päällä tehtävää, perustuu 1-2 haastatteluun, teksti on lyhyt ja aihe on etukäteen selkeästi rajattu. Suuria, perusteellisesti hinkattavia kokonaisuuksia en juuri osta. (-6182119)
4. Lehdessämme noudatetaan lehden resurssien mukaisia taksoja, jotka sovitaan toimituksen ja kirjoittajan kesken sopimalla. Mutta ne ovat tasapuolisia kaikille jutun laajuuden ja vaativuuden mukaan. Erilaisia lehtiä on vaikea verrata. Olemme kuukausilehti, mutta budjettimme ja resurssimme ovat kaukana Seurasta, Avusta yms suurten lehtitalojen lehdistä. Palkkiomme ovat parempia kuin päivälehdissä, mutta matalampia kuin "rikkaissa" aikakauslehdissä. (-6182921)
5. Vierastan ajatusta rinnastaa työsuhteiset ja freet. Myös sitä, että työsuhteiset koetaan laiskoiksi, huonoa jälkeä tekeviksi marisijoiksi ja freet ahkeraksi, luovaksi voimaksi. Totuus on kai se, että hyviä ja huonoja toimittajia löytyy tasapain molemmasta joukosta. SJL tuntuu mielellään operoivan freeväen toiveiden mukaisesti työsuhteisten etujen kustannuksella. Linjaan voi perehtyä Journalistin sivuilla. Päätteeksi perimmäinen kysymys. Miksi liitto ei ole puuttanut toimittaja-ammattinimikkeen väärinkäyttöön, vaan on pikemminkin hämärtänyt kuvaa entisestään avaamalla liiton jäsenyyden ammattiryhmälle kuin ammattiryhmille. Massako on tärkeämpi kuin laji? PS Katsokaapa alla oleva lehtiliistaanne. Kertooko se jotakin SJL:n arvostuksesta? (-6185338)
6. Free toimittajien taso vaihtelee todella paljon. Ja välillä vaikea löytää sopivaa. Uusia toimittajia kokeilen, jos on pakko. Oma työtahti on niin tiukka, etten halua käyttää aikaa ostettujen juttujen pakkaamiseen. Luottotoimittajia arvostan ja yritän pitää heistä kiinni. (-6189469)
7. Työtäni helpottaa huomattavasti se, että käytössäni on luotettavia ja asiansa osaavia free-lancereita! (-6190062)
8. En tiedä, mikä on meidän talon free-budjetti. Hinnoittelen itse oman osastoni palkkiot hieman yläkanttiin suhteessa meillä maksettuihin taksoihin. (-6190531)
9. Heikko kysely, en vastaa kuin tähän yleisösioon. Tällä kyselytavalla luulisi saavan kasaan vain mielettömästä hajonnasta kertovia tuloksia. Miten ihmeessä voitte vertailla aivan eri kokoisten lehtien aukeamajuttuja, ja esimerkiksi piirroksot voivat olla aivan erityyppisiä? Kysyntä ja tarjonta ratkaisevat tässäkin. Onneksi innokkaita avustajia tuntuu riittävän. Hyvästä työstä useimmat ostajat ovat valmiita maksamaan. (-6190537)
10. Avustajamme ova tpääsääntöisesti opiskelijoita, joten palkkiotkin ovat harjoittelijatasoa. Tosin muutamat sitten jatkavat meillä avustajina pienistä palkkioista huolimatta siirryttyään ammattilaisiksi ja saavuttuaan ammattilaitason, koska "se on niin mukavaa työtä". Mieluusti maksaisin enemmän laadusta, jos olisi rahaa. (-6190932)
11. en löytänyt SJL:n sivulta free-suositushinnastoa, jotta olisin voinut vastata ed. kysymykseen (-6218231)
12. Olen hankalassa raossa: hvää tahtoa olisi, mutta rahaa ei... (-6218830)
13. Herättää jo. Haluaako täällä joku ihan oikeasti riistää toista? (-6220142)
14. Allaoleviin liittyen: hankala vastata kysymykseen kritiikin hinnasta. Vie eri ajan lukea kirja kuin kuunnella levy tai katsoa elokuva. Vastasin musiikkikritiikki-pohjalta. Valokuvan hinnassa kuvan hinta on vain yksi juttu, sitten tulee kaine maailman säätöä ja pakkaamista - nyt kun filmikulut ovat poissa. Välillä tuntuu hullulta maksaa kuvien käsittelystä kuvaajalle kun kumminkin kuvat taas käsitellään uudestaan repressaa painon vaatimusten mukaisesti. Kysymys siitä, kuka työskentelee enemmän, free vain vakinainen, on hankala vastata. Sivuna laskettuna oma toimittaja saattaa tehdä vähemmän palkkaansa vastaan, mutta toisaalta hän on koko ajan mukana lehden kehittämisessä, ideoinnissa, syöksähtää extempore infoihin ynnä muuta, mitä free ei tee. (-6235761)
15. Free-toimittajat ovat usein juttuja tarjotessaan huonosti valmistautuneita eivätkä tunne lehteä. Päivittäin tulee tarjouksia matkakertomuksista, joita halutaan tehdä oman lomamatkan rahoittamiseksi. Myyntijuttuja ja lehdelle todella arvokkaita omia uutisia tulee kyllä lehden vakituisilta freelancereilta, mutta ei ollenkaan satunnaisilta avustajilta. Monet freelancerit loukkaantuvat, jos heitä pyytää lähettämään ideat sähköpostiitse. Heidän tulisi kuitenkin ymmärtää, että kiireiden keskellä ei välttämättä ole hyvä tehdä ratkaisuja puhelimitse. Itse vastaan aina freelancereiden sähköposteihin, mutta toisinaan vasta usean työpäivän kuluttua. (-6236610)
16. Suositusten mukaisia ja jopa niitä ylittäviä free-palkkioita maksetaan, kun juttuun käytetty työ määrä näkyy analyttisenä, laadukkaana juttuna. Freet tosin usein lähettävät vakiokokaisen laskun esim 450 euroa/juttu riippumatta siitä, että jutut ovat työmäärältään ja myös laadultaan aivan erilaisia (-6240438)
17. Lehden palkkiotasoa pitäisi määritellä 1. sen mukaan, mikä on sen levikki ja ns. kaupallisuuden aste. Pienen budjetin järjestölehdet ja pienilevikkiset lehdet eivät tietenkään maksa suositusten mukaisia palkkioita. Sellaisen odottaminen on ihan turhaa ja vähentää palkkiosuositusten sitovuutta ja arvoa yleensäkin. Eli on kohtuullista huomioida palkkioiden suuruudessa myös maksajan tilanne ja materiaalin kaupallinen arvo, ei vain tekijän käyttämä aika. 2. Freetyön taso. Eivät Tarjoustalon takki ja Stokkan takkikaan maksa saman verran. Ne on tarkoitettu eri asiakkaille, joilla on eri vaatimukset niiden käyttöön, ja usein myös laadussa on himpun verran eroa... Miksei tunnollisen ja tyylihaitaisen huippufreen palkka olisi eri kuin tumpelon, bulkkitarvareaa suoltavan skribentin, joka tuskin viitsii tsekata juttunsa tiedot?

Hänellä saattaa kuitenkin olla käyttöä lehdessä, joka työstää jutun toimituksessa loppuun. (-6243398)

18. Olen kulttuuritoimittajan sijainen hänen hoitovapaansa ajan. En tiedä kovin paljon freelancereiden palkkatason historiasta. Esim. koska palkkioita korotettu viimeksi. (-6264616)

19. Pienlehtien osalta reilisuutta. Erikoistapaukset voidaan aina neuvotella, mutta jatkuva narina hintatasosta vie neuvotteluhalat. Ei kukaan pahuuuttakaan maksa "matalia" palkkioita. Oma budjetti se on maksajallakin. (-6266554)

20. Rasti ruutuun -kysymyksiin on melko hankala vastata tyhjentävästi, sillä maksamme nykyään yleensä sen tinkimättä, mitä free pyytää, ellei pyyntö ole kohtuuton verrattuna muiden friikkujen saamiin palkkioihin. Hyville avustajille maksetaan paremmin kuin huonommille, mutta yritämme pitää palkkiot vertailukelpoisina ja oikeudenmukaisina kummassakin ryhmässä. Hyvä free kirjoittaa elävästi ja oikein suomea, tekee kuvausjärjestelyjä, osaa ohjata valokuvaajaa, ymmärtää kauneuden ja visuaalisuuden päälle yms. (-6269595)

21. Suositukset on laadittu selkeästi isompia lehtiä tai aikakauslehtiä varten. pienemmässä lehdessä ei ole mahdollisuuksia noudattaa niin korkeita palkkioita (-6270545)

22. Meille kirjoittavat freet eivät ole yleensä ammattilaisia (-6276862)

23. Pienet lehdet eivät pysty maksamaan suositusmaksuja. Joten moni free on jäänyt töitä vaille, kun ei ole joutanut. (-6291352)

24. Suurin osa free-toimittajista kuuntelee ja ymmärtää hyvin lehden tarpeita. Tällöin on mukava maksaa hyvin. Alinomainen kiire diskaa helposti jankuttamaan jäävät toimittajat. (-6412955)

25. Free-tekijöiden edunvalvonta on tärkeä asia, jotta ala säilyy houkuttelevana. Palkkiot eivät aina kulje suhteessa todellisen työn määrän kanssa, koska toimittajan ammatti on kutsumusammatti ja tekijät ovat yleensä liikkeellä myös muista motiiveista kuin rahasta käsin. Usein freet tekevät vähän enemmän kuin mitä edes tarvitsisi, koska moni rakentaa uraa journalismin maailmaan ja haluaa näyttää kyntensä saavuttaakseen vakinaisuutta. Rahalla on vaikutusta työn laatuun, joskin joskus tulee niitäkin tilanteita, että tulee maksettua turhasta. Näin lienee alalla kuin alalla. (-6442521)

26. Minusta suosituksia pitäisi laatia kaikenlaisiin lehtiin ja toimitustilanteisiin, ei vain suuria lehtitaloja ja kokeneita, täyspäiväisiä freetoimittajia ajatellen. Palkkiotaso pitäisi suhteuttaa sekä työn laatuun ja tärkeyteen lehdelle että lehden kaupalliseen luonteeseen ja kokoon. Kaikkien lehtien/kirjoittajien freepalkkion alarajaa ei pitäisi asettaa ison kaupallisen lehden pätevän vakiofreen tasalle, vaan pitäisi tunnustaa realiteetit alalla. Muuten suositusten arvovalta kärsii. Voisiko ajatella alarajan sijasta palkkiohaitarin luomista? Alimmalla tasolla olisivat pienet/ei-niin-kaupalliset lehdet ja aloittelevat/ei-päätoimiset kirjoittajat. Monesti freet/avustajat ovat varsinkin pienissä lehdissä ja järjestö/erikoislehdissä journalistisesti kokemattomia ja kouluttamattomia mutta aiheesta ja kirjoittamisesta kiinnostuneita. Heidän kanssaan joutuu tekemään paljon editointia ja ohjaamista. Myös alalla työskentelevissä freetoimittajissa on eroja. SJL:n nykytasoisissa palkkiosuosituksissa pitäytyminen tulisi mielestäni tehdä velvoittavaksi vain niiden freetoimittajien palkkioissa, jotka päätoimisesti ja ammattimaisesti työskentelevät jo alalla, ja pystyvät tekemään laatutyötä.

Freeosaston jäsenyys tiukasti rajattuna (esim. jokin "useampi julkaistu juttu laajalevikkisissä lehdissä viime vuosina" - lisäkriteeri) voisi olla tällainen täysammattillisuuden mitta, ja minimipalkkio vastaavasti haitarin yläpäästä.

Samapalkkaisuus tasosta riippumatta on mielestäni epärealistiuudessaan hölmö tavoite. Se ei myöskään kannusta laatuun pyrkimiseen. Minä maksan kyllä vaikka aloittelijalle täyden palkkion, jos laatu on ammattilaistasoa. Muuten amatööri/aloittelijapalkkion. Ja sanon etukäteen että näin tehdään. Alla olevat ruksatut summat ovat ammattilaisille maksettuja. Amatöörit saavat vähän yli puolet niistä. Minusta sekin on itsestään selvää, että huono tai kokematon kirjoittaja voi tuhertaa jutun parissa pitkäänkin, kun taidot eivät riitä. Ei siitä silti tarvitse maksaa tuntien vaan tuloksen mukaan. Hyvä toimittaja voi kirjoittaa nopeastikin, silti hän ansaitsee paremman palkkionsa työn laadun perusteella.

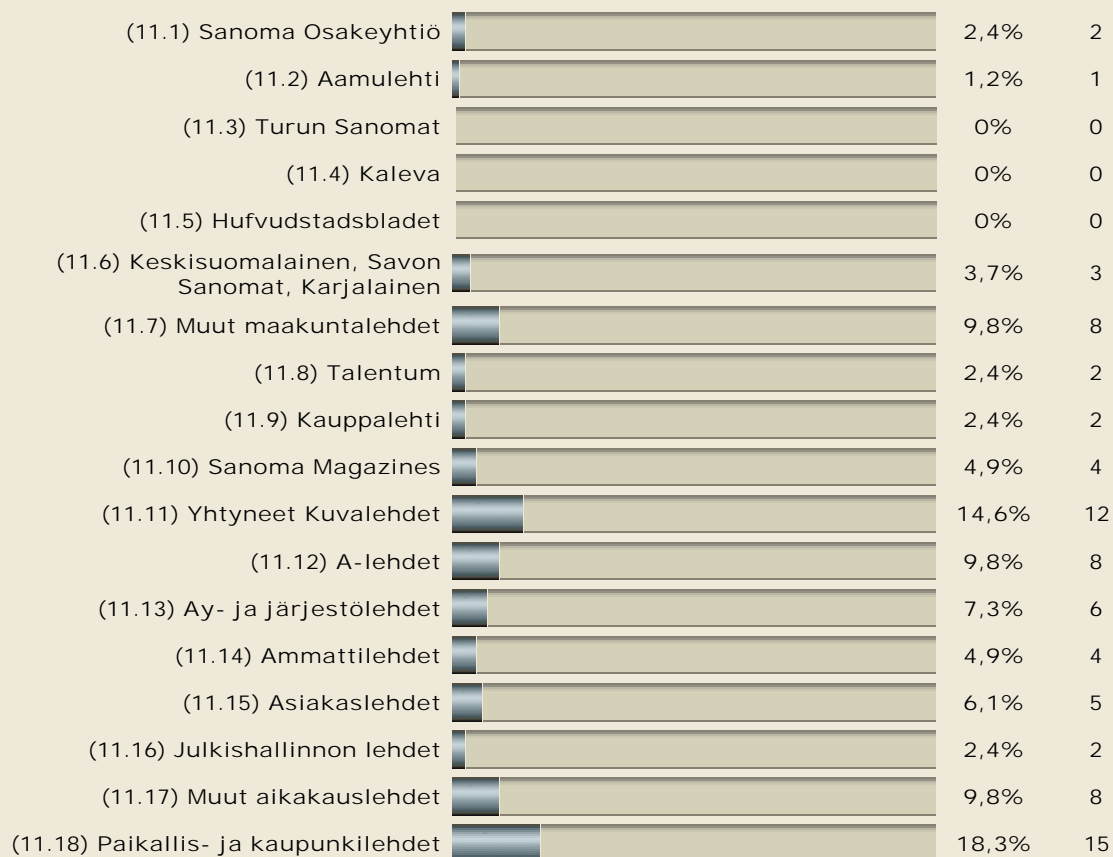
Yksi palkkio-ongelma ovat pikku-/järjestölehtien käyttämät kuvaavat freet. Ei ole taloudellisesti järkevää lähettää ammattikuvaajaa pienelle keikalle, kun sen pikkukuvan voi ottaa kuvaustaitoinen kirjoittajakin. Myös vakitoimittaja kuvaa näissä lehdissä usein keikkansa, eikä saa siitä mitään palkanlisää. Koska tällaisen freekuvan laatu ei ole ammattimainen, siitä ei voi korvata ammattikuvaajan palkkioilla. Olen antanut näille viisikymppiä kirjoituspalkkion päälle, ja mahdolliset kuvauskulut, jollei käytetä digiä. Ja 100 euroa kansilisää aina, myös amatöörikuvaajalle, jos kuvaa käytetään kantena. Olisi kiva tietää, miten muut tekevät. Ehkä suosituksen sijasta tai lisäksi voisikin julkaista tarkkaa tilastoa lehtityypeittäin. Ja suositus siihen oheen? Meillä ainakin noudatettaisiin. (Lehteäni julkaisee järjestö, mutta se on tilattava ja maksullinen erikoislehti, ei jäsenlehti, siksi laitoin ruksin kohtaan Muut aikakauslehdet.) (-6447282)

27. Hei epätarkka kysely. Suositushintoja voidaan laatia, mutta totuus on, että hyvälle tyypille maksetaan paljon paremmin kuin huonolle, siis laadullisesti huonolle. Ja jos kyseessä on vakituinen avustaja, hinta on tietysti per juttu hieman vähemmän, kun vakituinen tulo on taattu eikä juttuja tarvitse myydä. Meillä irtojuttuja ei edes juuri osteta, kaikki tilataan meidän vakiofreekirjoittajilta (-6456275)

28. Free-kuvaajien laskutustapa on erittäin kirjava. Esimerkiksi digiprosessin laskuttaminen on täysin yllätyksellistä. Kirjoittajien kanssa on selkeämpi tehdä sopimuksia, mutta kuvaajilla on laskuissa niin monta elementtiä, että jonkinlaiset löyhätkin ohjeet olisivat paikallaan. Nyt laskutetaan mm seuraavista "siirto, säätö, kuvien avaus, sähköpostilähetys ja materiaalikulut". (-6503710)

11. Missä lehtitalossa tai lehtiryhmässä työskentelet ostavana toimittajana tai toimituksen esimiehenä?

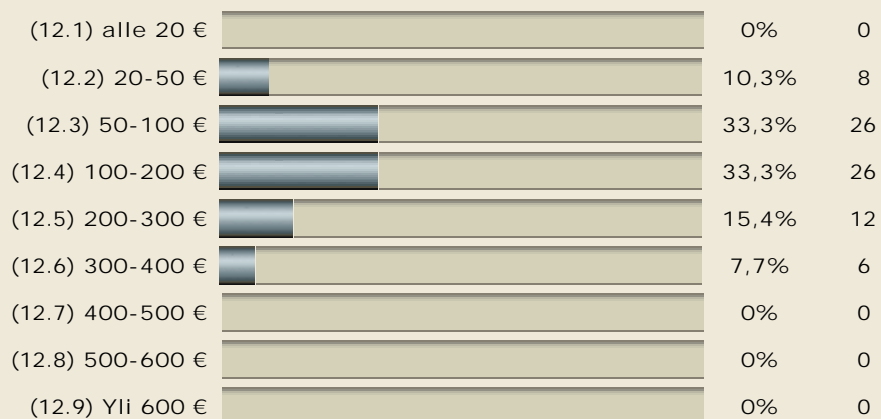
Kysymykseen vastanneet: 82 (ka: 12,5)

Kysymme seuraavaa:

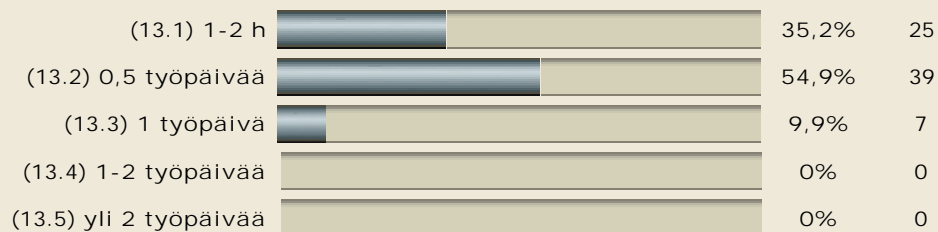
12. Juttutyypin 1. uutisjutut tai pikkujutut

Kysymykseen vastanneet: 78 (ka: 3,8)

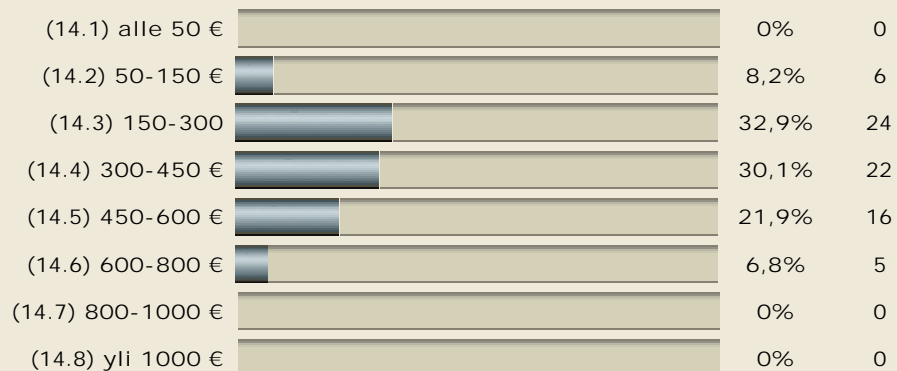
13. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 71 (ka: 1,7)

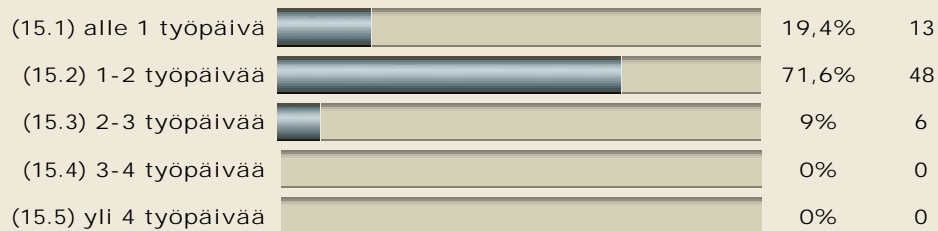
14. Juttutyyppi 2. Aukeaman juttu

Kysymykseen vastanneet: 73 (ka: 3,9)

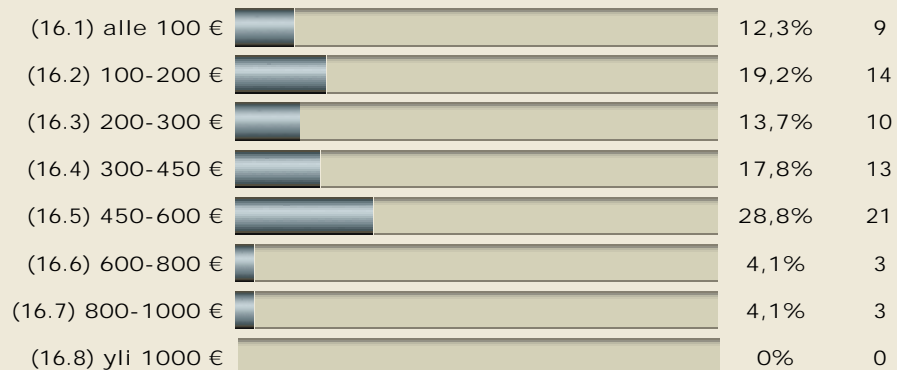
15. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 67 (ka: 1,9)

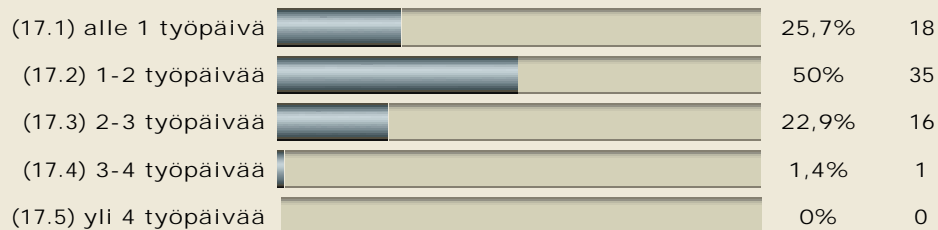
16. Juttutyyppi 3. Reportaasi tai henkilöhaastattelu

Kysymykseen vastanneet: 73 (ka: 3,6)

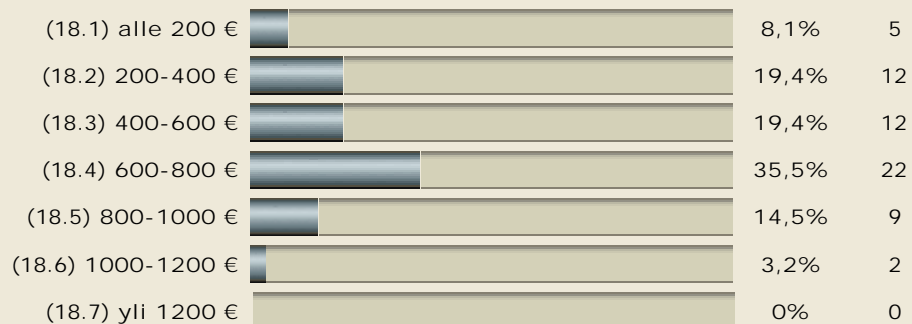
17. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 70 (ka: 2)

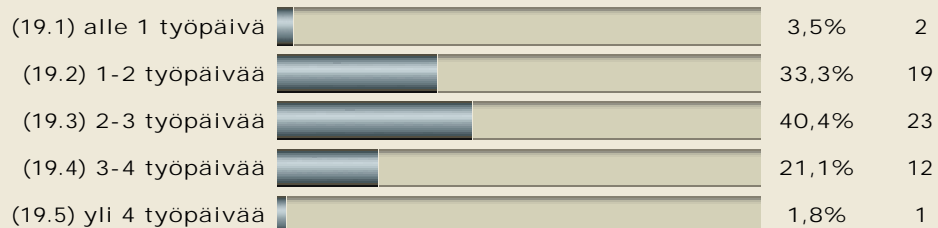
18. Juttutyyppejä 4. Kahden aikeaman juttu

Kysymykseen vastanneet: 62 (ka: 3,4)

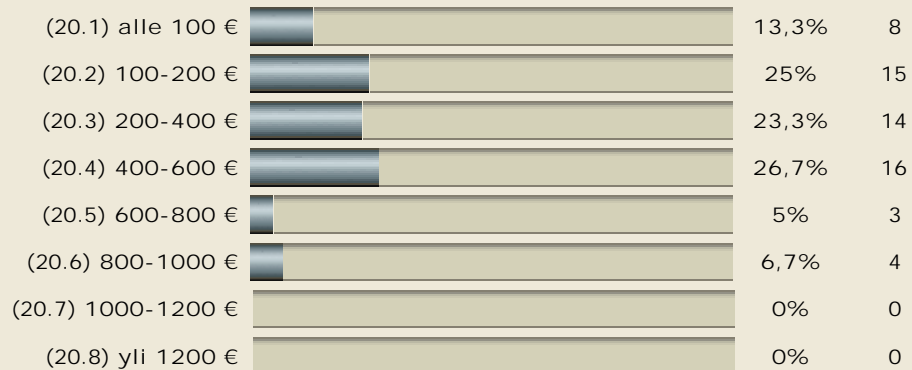
19. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 57 (ka: 2,8)

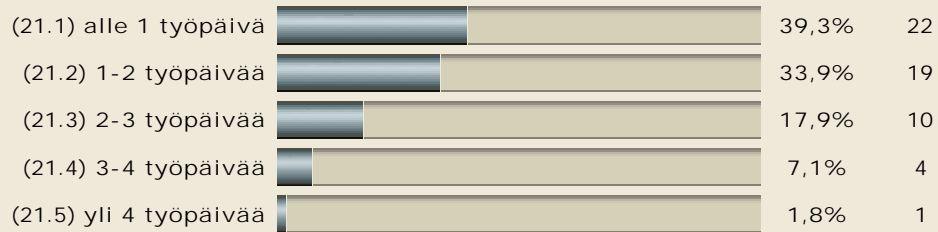
20. Juttutyyppejä 5. Matkailujuttu

Kysymykseen vastanneet: 60 (ka: 3)

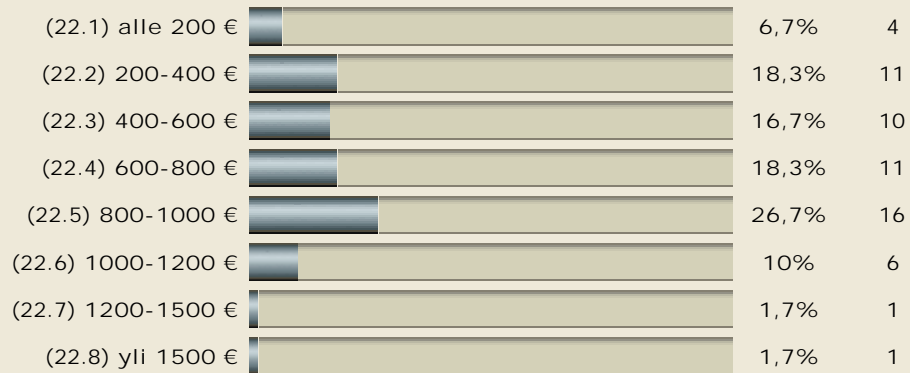
21. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 56 (ka: 2)

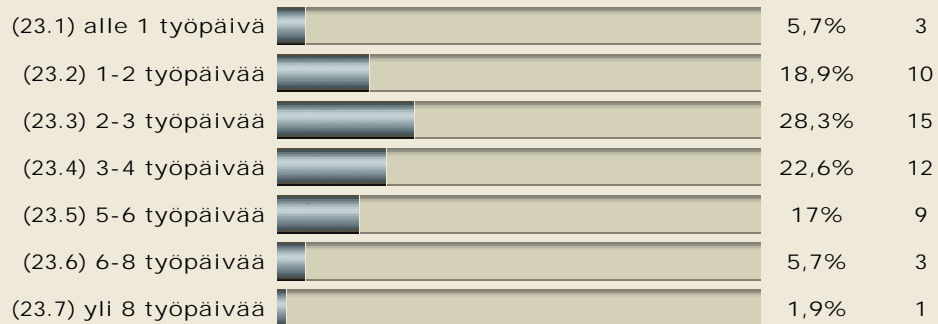
22. Juttutyyppi 6. Laaja juttu

Kysymykseen vastanneet: 60 (ka: 3,8)

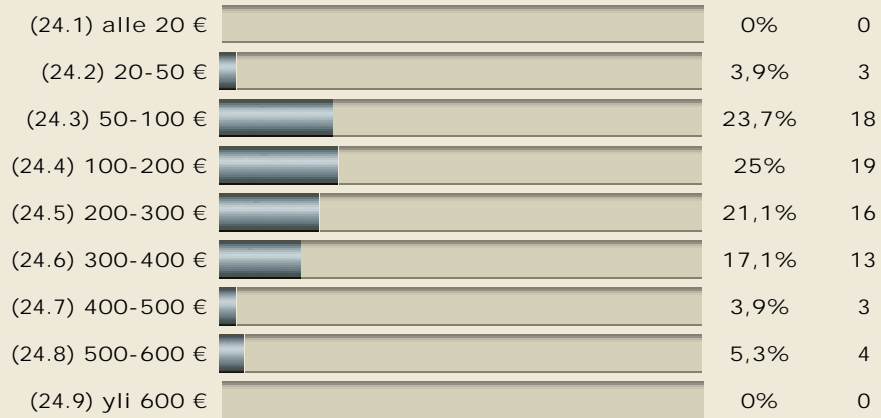
23. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 53 (ka: 3,5)

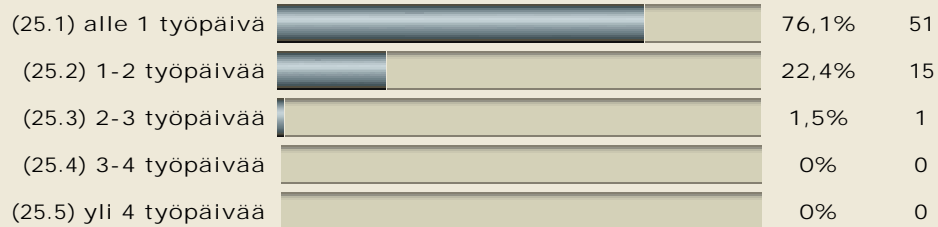
24. Juttutyyppi 7. Pakina tai kolumni

Kysymykseen vastanneet: 76 (ka: 4,6)

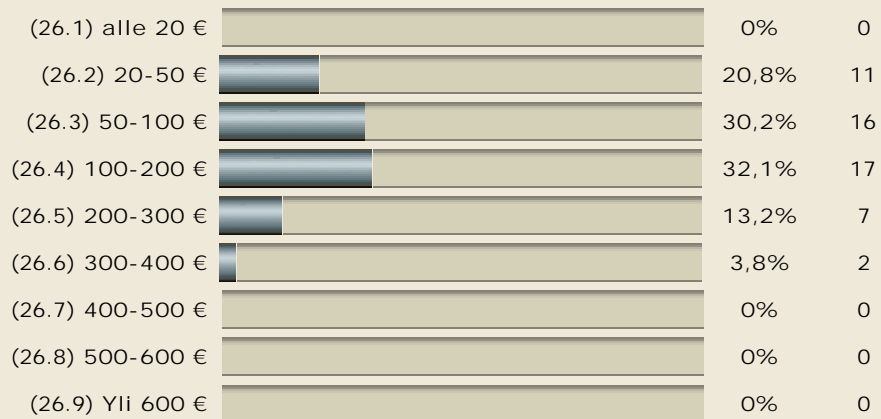
25. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 67 (ka: 1,3)

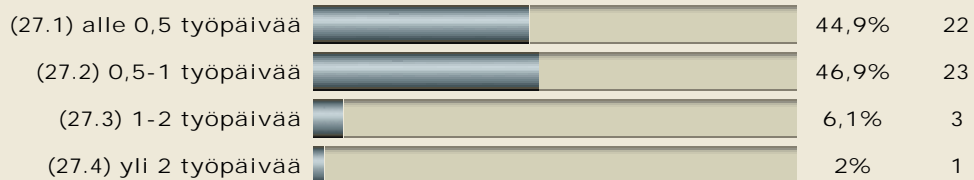
26. Juttutyyppi 8. Kritiikki

Kysymykseen vastanneet: 53 (ka: 3,5)

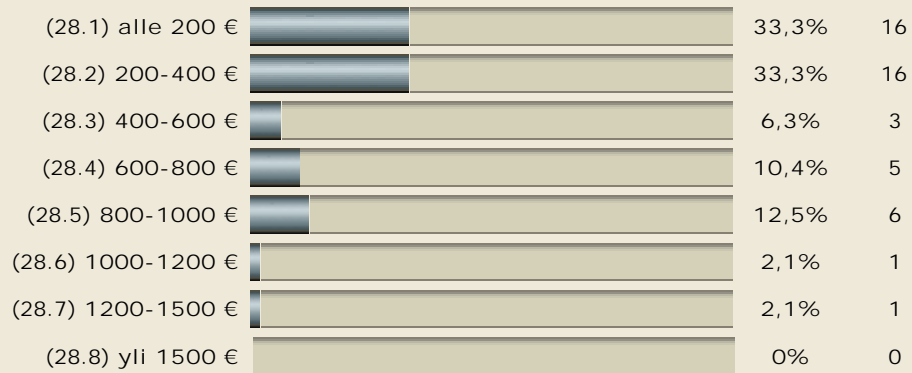
27. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 49 (ka: 1,7)

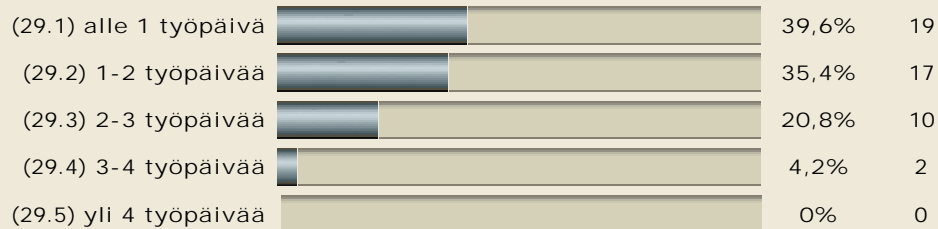
28. Juttutyyppi 9. Ruoka-, muoti- tai sisustusjuttu

Kysymykseen vastanneet: 48 (ka: 2,5)

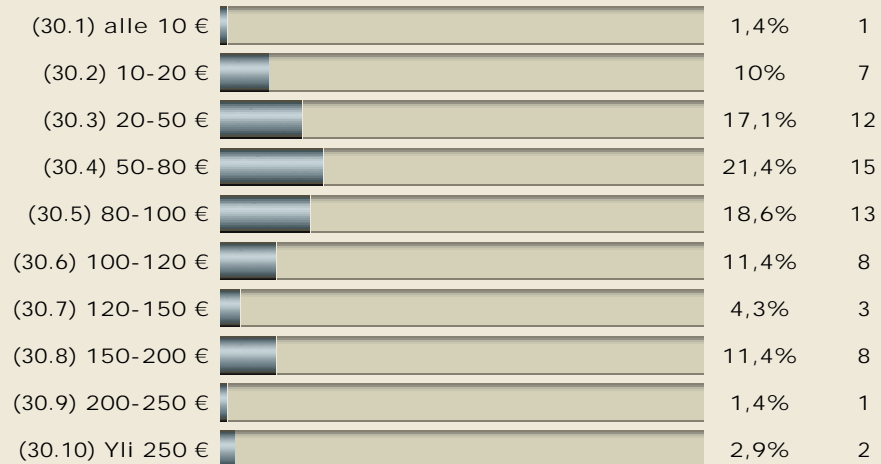
29. Työhön käytetty aika

Kysymykseen vastanneet: 48 (ka: 1,9)

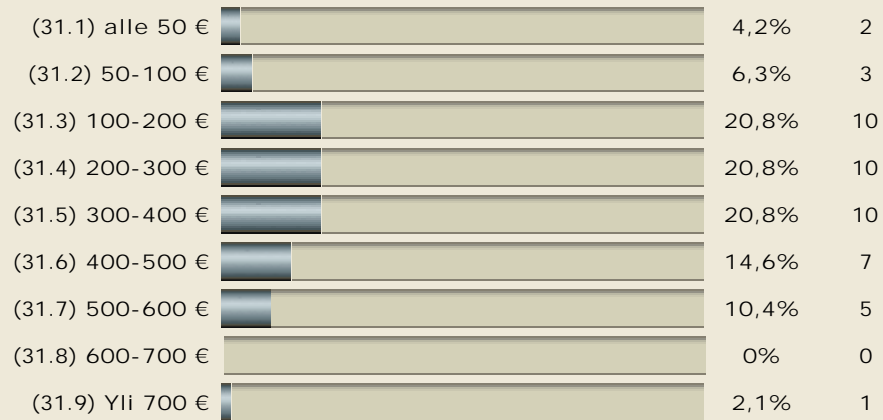
30. Tyyppi 10. Valokuva

Kysymykseen vastanneet: 70 (ka: 4,8)

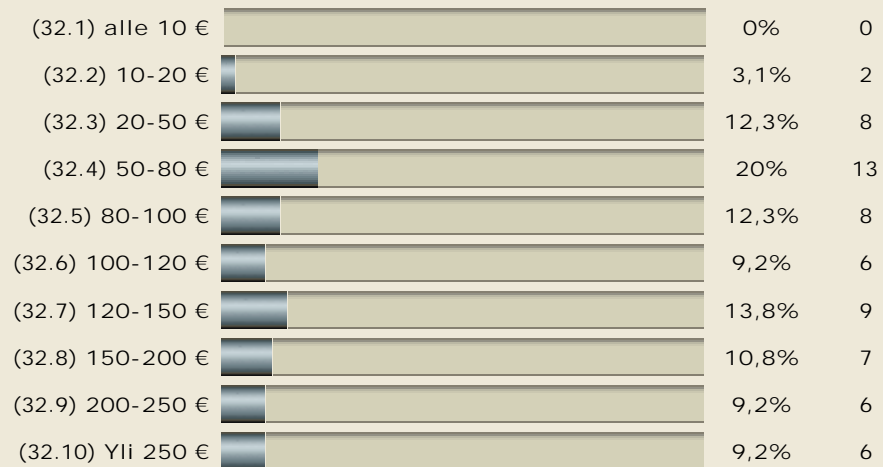
31. Laskutus per työpäivä

Kysymykseen vastanneet: 48 (ka: 4,5)

32. Tyyppi 11. Piirros

Kysymykseen vastanneet: 65 (ka: 6)

33. Laskutus per työpäivä

Kysymykseen vastanneet: 36 (ka: 3,6)

